BRUSSELSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU

AKTIVITEITENVERSLAG

1992

BRAL KOMT REEDS 19 JAAR OP VOOR DE BELANGEN VAN DE BRUSSELAARS.

19 JAAR INZET VAN BEWUSTE BEWONERS

19 JAAR KRITISCH EN WAAKZAAM TOEZIEN, INFORMEREN, TUSSENKOMEN EN AGEREN

19 JAAR AKTIE VOOR EEN BETER WOON- EN LEEFMILIEU

19 JAAR VERANTWOORDELIJKHEID EN ERVARING

BRAL IS EEN PLOEG VAN VRIJWILLIGERS-DESKUNDIGEN DIE BEWONERSGROEPEN STEUNEN IN HUN AKTIE ROND WOON- EN LEEFMILIEU.

1. ALGEMENE INITIATIEVEN VAN BRAL

ALERT

In 1992 is *ALERT, het tweewekelijks berichtenblad voor de bewuste Brusselaar* aan zijn derde jaargang toe. De inhoud:
een editoriaal, artikels en berichten bij de aktualiteit inzake ruimtelijke ordening, woon- en leefmilieu,
juridische bijdrage in verband met planning en stedebouw en de aankondigingen van de belangrijkste openbare onderzoeken (met de steun van Minister-Voorzitter),
en af en toe een bijdrage over leefmilieu (met de steun van de Minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, bevoegd voor Leefmilieu).

De 21 nummers verschenen telkens op 2000 exemplaren. Hiervan zijn ongeveer 2/3 van het eigen adressenbestand en 1/3 adressen van Nederlandstaligen van een bepaalde buurt die op dat moment in de aktualiteit staat.

Voor het verzamelen van de informatie van de dossiers in openbaar onderzoek werken we samen met Inter-Environnement Bruxelles en ARAU.

2. BRAL EN "WONEN IN 1992"

HUURDERSWERKGROEP BRAL

De belangrijkste aktiviteit van de Huurderswerkgroep blijft het verlenen van informatie omtrent de huurwetgeving en advies aan mensen met konkrete huurproblemen. De permanentie vindt plaats in de Stadswinkel, elke woensdag van 14.00 tot 19.00 uur en donderdag van 10.00 tot 14.00 uur. De andere dagen kan er telefonisch advies verkregen worden.

Om meer bekendheid te geven aan de werking van de Huurderswerkgroep werden informatiesessies georganizeerd rond de huurwet en de huurvoorwaarden en huurprijsberekening van sociale woningen. Dat gebeurde in St. Lambrechts-Woluwe en in Haren.

Sinds de laatste wetswijziging is de huurwetgeving er niet eenvoudiger op geworden. Daarom is de Huurderswerkgroep gestart met een artikelenreeks in de bladen van de Gemeenschapscentra. De voornaamste huurproblemen worden er kort uitgelegd en de permanentie-uren worden nog eens aangekondigd. Op die manier kunnen we veel Nederlandstalige huurders op voorhand informeren over de voornaamste huurproblemen. De meeste Gemeenschapscentra hebben die artikelen overgenomen.

Er werd meegewerkt aan de ontwikkeling van het *Huisvestingskruispunt* van de Huisvestingsbeurs, een geïnformatizeerd bestand van de woningen die in Brussel te huur aangeboden worden.

De Huurderswerkgroep BRAL organizeerde op 26 maart 1992 een Ronde-Tafelgesprek over de gemeubelde-kamerbewoners en werd ontvangen door Staatssekretaris Van Eyll voor een hervorming van de Verhuis-, Installatie- en Huurtoelagen.

Samen met de nationale en Brusselse Bond voor het Recht op Wonen voerde de Huurderswerkgroep akties voor wettelijke en reglementaire maatregelen om de huisvesting te bevorderen (onder andere inschrijving van het Recht op Wonen in de Grondwet). Belangrijkste aktiviteiten: brievenaktie naar de leden van de subkommissie voor herziening van artikel 24bis van de Grondwet; organizatie van de Staten-Generaal van het Recht op Wonen op 5 oktober 1992 samen met ABVV en ACW waar volgende onderwerpen werden besproken: analyse van de huurwet-Wathelet, fiskaliteit en regulering van de huisvestingsmarkt, vraag en aanbod in de drie gewesten; protestmarsen voor de verbetering van de huurwet op 28 februari en 27 maart 1992, Week van de Huurder van 23 tot 27 maart 1992.
De Huurderswerkgroep verzorgt het sekretariaat van de nationale en de Brusselse Bond voor het Recht op Wonen langs Nederlandstalige kant.

BRAL-RISO-WERKGROEP WONEN

De gezamenlijke Werkgroep Wonen van BRAL en RISO heeft de ontwerp-ordonnantie op de herwaardering van oude wijken (*wijkkontrakten*) bestudeerd en besproken. In het kader van deze samenwerking hebben BRAL en RISO samen een projekt stadsvernieuwing ingediend en werden daarvoor betoelaagd.

PROJEKT STADSVERNIEUWING

In samenwerking met RISO-Brussel werd in juli 1992 in het kader van *het programma voor geïntegreerde wijkontwikkeling inzake stadsrenovatie* een dossier ingediend bij de Exekutieve. Er werden subsidies aangevraagd om de stadsvernieuwingswerking in vijf wijken aanzienlijk te kunnen versterken: de Begijnhofwijk en de Bijstandswijk in het centrum van Brussel, de Noordwijk, de Maalbeekvallei en een gedeelte van het centrum van Molenbeek.
De stadsvernieuwingswerking voor De Noordwijk, Molenbeek en de Maalbeekvallei kreeg een erkenning en er werd een subsidie toegekend om de aktiviteiten op te starten.

BRUSSEL EUROPESE HOOFDSTAD

Ook in 1992 was BRAL aktief in de Europawijk. Dit jaar lag de nadruk op de begeleiding van de bewoners van de Jourdanwijk in hun akties tegen de werfhinder, veroorzaakt door de uitbreiding van het Borschettecentrum. (Zie ook *BRAL en "Werken in 1992"*).

Midden 91 zijn 4 bewoners van de Jourdanwijk, gesteund door Komitee Jourdan, Komitee Omwonenden 92, AQL, BRAL, IEB, ARAU en Ligue des Familles in beroep gegaan tegen de bouwvergunning voor Borschette II. BRAL zorgde voor de koördinatie tussen de verschillende verenigingen. Bij de aanvang van de werf werden onderhandelingen aangeknoopt met de promotoren over de beperking van de hinder (zonder dat dit een goedkeuring van de principe van de bouwvergunning voor Borschette II inhield). Op het ogenblik dat deze zouden leiden naar een werfhinderovereenkomst werd de werf stilgelegd omdat de Europese Kommissie de plannen wilde wijzigen. Sindsdien liggen ook de onderhandelingen stil.

Er was regelmatig overleg met de plaatselijke verenigingen en bewonerskomitees. In januari organizeerden we samen met de plaatselijke vereniging AQL, IEB en ARAU een perskonferentie over de plannen voor een **nieuw Luxemburgstation** (50 meter van het stationsplein verwijderd!). We waren aanwezig bij de overlegkommissie die een gunstig advies gaf.

In juni was er de aktie tegen de grootschalige **uitbreiding van het Museum voor Natuurwetenschappen** in de Vautierstraat. Samen met de Vereniging Leopoldswijk (AQL) en IEB organizeerden we een perskonferentie en formuleerden we een standpunt. De overlegkommissie gaf een negatief advies.

Daarnaast waren er aan de vooravond van het van kracht worden van de nieuwe Stedebouwordonnantie (zie ook *BRAL en "Planning in 1992"*) ook in de Europawijk verschillende Bijzondere Plannen van Aanleg in openbare onderzoek: "Etterbeek-Van Maerlant" (dat voor de helft goedgekeurd werd onder de naam: "Résidence Palace") en "Hamer" (goedgekeurd) in Brussel, en "Jourdan" in Etterbeek (niet goedgekeurd). BRAL formuleerde hierover telkens een standpunt in overleg met de lokale bewonersgroepen.

Met **Komitee Jourdan** en **Komitee Omwonenden 1992** waren er besprekingen en gezamenlijke standpunten in verband met de uitbreiding van het Borschette-centrum, het gemeentelijk renovatieprojekt aan het Jourdanplein, gedeeltelijk verkeersvrij maken van het plein, zone 30 Sint-Pieterssteenweg, en verscheidene bouwaanvragen in de buurt.

Met de **Werkgroep Leefmilieu van het Gemeenschapscentrum Etterbeek** was er overleg in verband met de problemen in de Jourdanwijk, rond het Bosmanpark en elders in de gemeente en Europabuurt.
BRAL begeleidde de totstandkoming en redaktie van een *Zwart-Wit Boek* over het Verkeer in de woonwijken rondom de EG-buurt in opdracht van het Fonds Leefmilieu van de Koning Boudewijnstichting. De gebruikte metode wijkt af van die van officiële verkeersstudies: het basismateriaal wordt geleverd door de bewoners onder de vorm van tellingen en metingen aan de hand van het Werkboek (cfr. Mobiel Brussel) en hun dagelijkse ervaringen.

HARMONIEBUURT EN NOORDWIJK

De sociale woningen die door de bewoners werden afgedwongen, werden in 1992 ingehuldigd. De bewonersorganizatie, die niet was uitgenodigd, voerde aktie voor de deur en kreeg daarvoor een grote persbelangstelling. De nieuwe woningen zijn kleine woningen. Daarom waren er samen met de bewonersorganisatie, RISO-Brussel en Huurdersunie Noordwijk kontakten met de verschillende beleidsverantwoordelijken om de woningen uit de tweede faze van het Batipromoprojekt alleszins toegankelijk te maken voor grote families en voor migranten.

De moeilijkheden om in de nieuwe sociale woningen bewoners van de buurt te herhuisvesten was aanleiding om een analyse te maken van dit fenomeen gedurende de laatste 30 jaar in de Noordwijk. De bedoeling is om een antwoord te kunnen vinden op o.a. volgende vragen: Wat hebben bewonersorganisaties in verband met de herhuisvesting van plaatselijke bewoners kunnen bekomen van de overheid? Worden beloften in dat verband hard gemaakt? Kan er van verworven rechten gesproken worden? Waarom verloopt het allemaal zo moeilijk ?
Deze korte studie zal voornamelijk in 1993 uitgevoerd worden met steun van Staatssekretaris Anciaux en het werk zal vooral gebeuren door de Hendrik Beyaertstichting.

LEOPOLD II-LAAN

Naar aanleiding van het grote kantoorprojekt van de Kredietbank werd langsheen de Leopold II-laan de bewonersorganisatie Red de Buurt opgericht. BRAL heeft hen gesteund in hun gesprekken met de Kredietbank in verband met de werfhinder en met het oog op hun participatie bij het bepalen van de kompensaties die hen waren opgelegd in het Bijzonder Plan van Aanleg. De Kredietbank werd bereid gevonden voor een gesprek om moeilijkheden in de buurt naar aanleiding van de werf op te lossen. Voor de realisatie van woningen (als kompensatie voor de kantoren) werd een gemengde maatschappij opgericht met de GOMB. Het Buurthuis Molenbeek en Red de Buurt konden daarover geen verdere informatie krijgen, laat staan erbij betrokken worden.

RIVE GAUCHE

BRAL heeft samen met het Buurthuis Molenbeek de recente ontwikkelingen van de metrozone gevolgd. Nu, ongeveer twintig jaar na de afbraakwerken, werden nogmaals plannen gemaakt voor de heropbouw van de wijk. Het bouwbedrijf Van Roey-Franki, P&V Verzekeringen en de GOMB hebben een gemengde maatschappij opgericht onder de naam *Rive Gauche: het meest ambitieuze vernieuwingsprojekt dat de stad de laatste 20 jaar heeft gekend.*
BRAL en het Buurthuis hebben gesprekken gevoerd met de GOMB en de gemeente in verband met het sociale luik: de bewonersbetrokkenheid in het algemeen en de herhuisvesting van de bewoners die hun woningen moeten verlaten meer specifiek.
Bij het openbaar onderzoek en de overlegkommissie naar aanleiding van de Bijzondere Bestemmingsplannen voor Rive Gauche werden opmerkingen in die zin geformuleerd.

ONTEIGENINGEN

Begin 1992 gaf BRAL op eigen initiatief een brochure uit waarin de onteigeningsbrochure toegelicht wordt en aan de slachtoffers van onteigeningen enige praktische tips gegeven wordt. Deze brochure was vooral bedoeld voor de mensen van de Zuidwijk maar vond in heel Vlaanderen gretige aftrek.

3. BRAL EN "WERKEN IN 1992"

WERFHINDERPREVENTIE EN -BESTRIJDING

In het kader van de begeleiding van de bewoners van de Jourdanwijk in hun akties tegen de werfhinder veroorzaakt door de uitbreiding van het Borschettecentrum, werd er binnen BRAL gewerkt aan een werfhinderbestrijdingsplan. Er werden onderhandelingen aangeknoopt met de promotoren en architekt ten einde de werf zo goed mogelijk te organizeren en de hinder te beperken. (cfr. ook Brussel Europese Hoofdstad)

HOTELS

Ten gevolge van de vele bouwaanvragen voor hotels probeerde het Brusselse gewest hun vestiging te reglementeren via een omzendbrief die in juli 199 van kracht werd. In 1992 volgden we extra alert de bouwaanvragen voor hotels en de toepassing van de omzendbrief. (Bijvoorbeeld het hotel aan de Zwarte Toren in Brussel Centrum, zie ook BRAL en "*Patrimonium in 1992*").

4. BRAL EN "MOBILITEIT IN 1992"

WERKGROEP MOBILITEIT

In maart ging een Werkgroep Mobiliteit van start. Maandelijks werd vergaderd over de aktualiteit inzake de verkeerssituatie. De agendapunten van de Advieskommissie inzake de Studie en de Verbetering van het Openbaar Vervoer en het Advieskomitee bij de MIVB werden er voorbereid. De akties van aangesloten verenigingen zoals 't Greun Veloske en GEBOV werden ondersteund.
De belangrijkste aktiviteiten van de Werkgroep: voorstellen voor een betere organizatie van de tram- en bushaltes aan het Wienerplein, standpunt inzake de verlenging van de metro naar Erasmus, voorstellen voor betere oversteekplaatsen en busstrook rond het Jubelpark, perskonferentie rond de verlenging van de tram 55 naar Haren.

MOBIEL BRUSSEL

De Brusselse Kamer van het Fonds Leefmilieu van de Koning Boudewijnstichting heeft de uitvoering van haar operatie *MOBIEL BRUSSEL* toevertrouwd aan BRAL en Inter-Environnement Bruxelles.

Mobiel Brussel loopt over verschillende jaren en bestaat uit 2 luiken.
Enerzijds zijn er een aantal projekten van kleinere verenigingen, die gekoördineerd worden door de 2 milieufederaties. In 92 was er o.a. de Binnenband, georganiseerd door't Greun Veloske, met de steun van BRAL.
Anderzijds is er het eigen projekt van de Koning Boudewijnstichting waarbij lokale groepen aangezet worden de voornaamste verkeersobstakels in hun buurt op een systematische manier in kaart te brengen.
In 1992 werd het "Werkboek Mobiel Brussel - een Handleiding voor Bewoners en Bewonersgroepen om het Verkeer in hun Buurt Kritisch te Bekijken" aan het grote publiek voorgesteld en verspreid onder de lokale groepen en komitees die ermee wensten te werken. Van de meer dan 50 ingediende projekten werden er 15 geselekteerd. Deze werden door BRAL en IEB verder begeleid naar hun realizatie toe. Het ligt in de bedoeling dat deze 15 voorstellen van bewonersgroepen in de loop van 1993 door de overheid (gemeente of gewest) overgenomen en gerealizeerd worden.

Aanvankelijk was gepland om de kampagne af te sluiten met een rally langsheen de verschillende geïnventarizeerde verkeersknelpunten en eventuele realizaties of proef-opstellingen. Er werd uiteindelijk de voorkeur aan gegeven alle aandacht en middelen te koncentreren op de begeleiding van de bewonersgroepen in hun dialoog met de overheid, en de kampagne eind 1993 op een andere, bescheidener manier af te ronden.

VOETGANGERS BRUSSEL-CENTRUM

Naar aanleiding van de kampagne *Mobiel Brussel* vormden een aantal bewoners uit de Brusselse binnenstad een werkgroep *Centraal Komitee*. Vertrekkende vanuit de dagelijkse ervaringen, ergernissen en frustraties van voetgangers in de vijfhoek werd gewerkt aan een brochure. Deze moet de vinger leggen op de soms (meestal) totaal ontoereikende voorzieningen voor voetgangers.

TRAM 55 NAAR HAREN

Samen met de plaatselijke milieuvereniging *Een Hart voor Haren* en Inter-Environnement Bruxelles organizeerde BRAL een perskonferentie waarin gepleit werd voor de verlenging van tram 55 tot aan het station Haren-Linde of Haren-Zuid. Aanleiding waren de verlengingswerken die door de MIVB uitgevoerd werden om de 55 van het Vredeplein tot de Houtweg te verlengen. Een bijkomende verlenging van amper een kilometer op het terrein van het MIVB-depot, waar al nivelleringswerken uitgevoerd waren en een enkelspoor lag, zou een minieme kost betekenen en voor de Harenaars eindelijk een goede verbinding met het stadscentrum betekenen. Begin 1992 kregen we het antwoord dat ons voorstel weinig kansen op realizatie heeft wegens te weinig geld en de weigering van de MIVB om haar depot te laten doorkruisen door trams.

BLINDE VLEK UKKEL - VORST

Op initiatief van Ziekenzorg Vorst voerden de Gemeenschapscentra van Ukkel en Vorst samen met BRAL een aktie rond het gebrek aan openbaar-vervoer-verbindingen tussen Hoog-Vorst en Ukkel-centrum. Vooral voor oudere en zieke mensen is de afwezigheid van een rechtstreekse verbinding tussen de woonwijk rond Vorst-nationaal en Ukkelse bestemmingen zoals het winkelcentrum en de ziekenhuizen aan de Defrélaan een groot probleem. Er werden brieven geschreven naar de gemeentelijke en gewestelijke beleidsverantwoordelijken en administraties. Er was een ontmoeting met de Ukkelse schepen Stedebouw. Totnogtoe met als enig resultaat dat de gewestelijke administratie "het probleem onderzoekt".

5. BRAL EN "MILIEUDEFENSIE IN 1992"

WERKGROEP MILIEUDEFENSIE

De Milieudefensie-BRAL werd opgericht in de loop van 1989. Leden en stafmedewerkers van BRAL bespreken er samen met externe belangstellenden de akties die BRAL al dan niet in samenwerking met leden-verenigingen onderneemt op het gebied van de klassieke milieutema's. Dat zijn: water- en luchtverontreiniging, afval, natuurbescherming, lawaai.

In 1992 werkte de Milieudefensie intensief rond de Brusselse afvalproblematiek. In januari was er nog het openbaar onderzoek en overlegkommissie rond het afvalstoffenplan. De Werkgroep heeft informatie over het plan verleend aan de plaatselijke groepen en het opmaken van de standpunten gekoördineerd. Verder werd de uitvoering van de selektieve huisvuilophaling opgevolgd en met de Werkgroep Afvalpreventie overleg gepleegd over hun akties.

Een belangrijke aktie vond plaats in september. De bekendmaking van de lozingsvergunning van Carcoke (zie verder: *Carcoke*) was voor de Werkgroep aanleiding om het Brusselse beschermingsbeleid inzake oppervlaktewater te evalueren.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek rond de aanvraag voor de bouw van een waterzuiveringsstation "Zuid", nam BRAL een standpunt tegen slibverbranding in.

CARCOKE

Dankzij een juridische procedure van de Nederlandse Stichting Reinwater tegen Carcoke, kreeg BRAL de lozingsvergunning van deze grote Zenne-vervuiler in handen. De inhoud hiervan (de Zenne werd door de vergunnende overheid beschouwd als een riool) werd in een perskonferentie bekendgemaakt en aan de kaak gesteld. Kort daarna maakte de Brusselse Minister van Leefmilieu bekend dat er reeds geruime tijd onderhandelingen aan de gang waren over de zuivering van de afvalwaters van Carcoke. In een onderhoud met de minister kregen we hierover alle details. En niet veel later kwam het verrassende nieuws dat, omwille van rationalizeringen, de cokerie in januari 1993 de deuren zou sluiten.

AFVAL ? TEN AANVAL !

De kampagne *Afval? Ten Aanval* van het Fonds voor het Leefmilieu van de Koning Boudewijnstichting sloot begin 1992 aan bij het openbaar onderzoek rond het Brusselse afvalstoffenplan dat eind 1991 - begin 1992 plaatsvond.
De tentoonstelling rond afvalpreventie reisde nog tot en met juni rond langs scholen en openbare gebouwen. BRAL verzorgde de kontakten met de Nederlandstalige afnemers.
Ook de brochure *Het Laatste Afval* kende nog een behoorlijk sukses in 1992.

LEEFMILIEU ROND DE NOORDELIJKE KANAALZONE

Regelmatig overleg en informatie-uitwisseling met de Werkgroep Leefmilieu van het Gemeenschapscentrum van Neder-Over-Heembeek rond milieuhinder langs de westelijke oever van de Voorhaven van Brussel en met "Een Hart voor Haren" voor wat de oostelijke kanaalzone betreft.

De belangrijkste dossiers voor Neder-Over-Heembeek: de sanering van de huisvuilverbranding en, ruimer, de Brusselse afval-problematiek; de aanwezigheid van het sorteercentrum van Demets op de vroegere site van Kemira; de bescherming van het waardevol semi-natuurlijk gebied het Begijnenbosdal.

In Haren lag de klemtoon eerder op de bescherming van de woonfunktie in de "gemengde woon- en bedrijfsgebieden", de geluidshinder van het rangeerstation en vliegtuigen, en de bereikbaarheid van Haren met het openbaar vervoer.

Al deze problematieken kwamen nogmaals aan bod in het kader van het struktuurschema voor de Kanaalzone-Noord. Beide Werkgroepen Leefmilieu nam aktief deel aan het overleg hieromtrent. Voor Neder-Over-Heembeek werd er een alternatief ontwikkelingsplan ontworpen en voorgesteld. Hierin lag de nadruk op de bescherming en versterking van de bufferzone tussen de kanaalindustrie en het woongebied.

6. BRAL & PATRIMONIUM

IJZERLAAN

Samen met de Louis-Paul Boonkring, het Sint Lukasarchief, Archives d'Architecture Moderne, ARAU, Inter-Environnement werd op 27 februari een perskonferentie georganiseerd om te pleiten voor van de twee art-nouveaugebouwen aan de IJzerlaan 5 en 6 van de architekt Barbier. De aktie lijkt sukses gehad te hebben. Net voor het aflopen van de periode van voorlopige bescherming maakte de provincie het dossier in orde zodat de huizen van de sloop gered zijn. In het najaar deelde de eigenaar mee dat hij werkt aan een nieuwe bouwaanvraag die rekening houdt met de beschermde *gevel*. Nog een voorbeeld van façadisme?

ZWARTE TOREN

BRAL steunde de aktie van het *Komitee der verdediging van de bewoners van Brussel-centrum* om van de Stad Brussel een onderzoek af te dwingen naar de wenselijkheid van een hotel op het terrein rond de Zwarte Toren, daar waar het Esdersgebouw stond. Volgens BRAL en de bewoners moet die open ruimte als park in gericht worden. Er zijn in het centrum van Brussel al genoeg hotels.
Bij de afbraak van Esders werd de Zwarte Toren trouwens beschadigd. Verdere aftakeling wordt gevreesd.

Op het einde van het jaar geraakte bekend dat de Stad een bouwvergunning afleverde voor de bouw van het hotel.

SCHEUTBOS

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek rond de BBP's *Scheutbos* en *Elbers* werd er samen met de omwonenden en de Kommissie voor Leefmilieu West-Brussel (CEBO) aktie gevoerd voor de inrichting van een regionaal park op het geheel van de weiden van het Scheutbosdal (gewestplan: reservegebied). Het BBP *Elbers* voorzag in de bouw van een psycho-geriatrische instelling op een deel van Scheutbos. Beide BBP's werden goedgekeurd.

7. BRAL EN "PLANNING IN 1992"

WETGEVING RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDEBOUW

Op 1 juli 1992 trad de nieuwe ordonnantie op de Stedebouw in voege. In de daaropvolgende maanden kwamen de vele uitvoeringsbesluiten.
Dit betekende voor BRAL enerzijds het verspreiden van de informatie rond de nieuwe ordonnantie en de talrijke bijhorende uitvoeringsbesluiten bij de wakkere Brusselaars. Dit gebeurde voornamelijk via ALERT en toelichtingen naar aanleiding van konkrete vragen. En anderzijds werd vooral extra aandacht besteed aan de toepassing van de nieuwe bepalingen in verband met overleg en informatie (en het opstellen van een eisenprogramma omtrent *Recht op Informatie*).

GEMEENTELIJKE PLANNEN VAN AANLEG

Net voor het in voege treden van de nieuwe ordonnantie op de stedebouw, die voorziet in een komplexere procedure voor de totstandkoming van Bijzondere Bestemmingsplannen, organizeerden een aantal gemeenten nog snel een openbaar onderzoek rond één of meer ontwerp-BPA's "oude stempel".
De belangrijkste ervan werden door BRAL bestudeerd en van kommentaar voorzien:

Anderlecht: *Bara I* (Zuidwijk)

Brussel: *Fontainas, Antwerpen-Ijzer* (met op 13 maart een perskonferentie samen met plaatselijk komitee), *Etterbeek-Van Maerlant* (later teruggekomen en goedgekeurd als mini-BPA *Résidence Palace*),

Elsene: *Troon-Idalie*

Etterbeek: *Jourdan*

Molenbeek: *Scheutbos* en *Elbers* (Scheutbosdal), *St-Maria, Bonnevie* en *Zwarte Vijvers* ("Rive Gauche"-projekt van GOMB),

Schaarbeek: *St-Maria*

St-Gillis: *Frankrijk, Fonsny I* en *II*,(Zuidwijk)

ZUIDWIJK

Naar aanleiding van de openbare onderzoeken rond de Bijzondere Bestemmingsplannen bestudeerde BRAL de plannen en formuleerde samen met de plaatselijke bewonersorganizaties een standpunt. De belangrijkste opmerkingen van BRAL gingen over de niet-bescherming van de huidige bewoners en de enorme toevloed van autoverkeer.
De BBP's *Frankrijkstraat, Fonsnylaan I* en *II* te St-Gillis en *Bara I* te Anderlecht werden goedgekeurd.

RIVE GAUCHE

Zie ook BRAL en "*Wonen in 1992*"

NEERPEDE

1992 was een druk jaar voor Neerpede en *Neerpede Blijft !*

Er was het BPA *Mijlemeers-Oost* dat een hotel en hypermarkt Cora plande in het reservegebied langs de Olympische dreef. *Neerpede Blijft !* ging met de steun van BRAL in beroep tegen dit BPA omdat volgens ons een reservegebied niet zomaar door middel van een BPA bouwrijp kan gemaakt worden. Enkel het Gewest kan dit doen via een herziening van de bestemming op het gewestplan.

Distrigas legde pijpleidingen aan door Neerpede maar liet na om de terreinen weer te nivelleren. Op diverse brieven kwam geen reaktie. Er werd besloten om het einde van de winter af te wachten vooraleer meer druk uit te oefenen.

In de zomer lag de uitbreiding van het golfterrein (18 holes!) ter diskussie. Er werd een gezamenlijk standpunt ingenomen, een open brief verzonden naar de bevoegde overheden, met de vraag rekening te houden met een rapport van het Brussels Instituut voor Milieubeheer in verband met de waardevolste gebieden van Neerpede. Zonder veel resultaat echter, de bouwvergunning werd afgeleverd.

BRAL en *Neerpede Blijft !* bleven wijzen op de noodzaak om voor het hele gebied Neerpede een globaal plan te maken in overleg met de bewoners en met het oog op de vrijwaring van de biologische rijkdom van het gebied. Ook in 1992 kwam dit plan er niet.

KONINKLIJKE SINT-MARIAWIJK

Begin 1992 was er een openbaar onderzoek rond het ontwerp-BPA "Sint-Maria". Hierrond was regelmatig overleg met de lokale bewonersvereniging en IEB. Samen werd er een perskonferentie georganizeerd en een standpunt geformuleerd om de woononvriendelijkheid van het BPA aan te klagen. De voorschriften ervan zouden de deur opzetten voor grootschalige spekulatie. Het plan werd niet goedgekeurd.
In het najaar kwam er een tweede versie BBP in openbaar onderzoek. Dit vertoonde enige verbeteringen maar bleef bedreigend voor het kleinschalige bedrijfsleven in de buurt, de woonzekerheid van de huidige bewoners en de woonfunktie in het algemeen. Opnieuw werd er een perskonferentie georganizeerd en een gezamenlijk standpunt met gedetailleerde tegenvoorstellen gekoördineerd. Ditmaal werd het plan echter wel goedgekeurd door de Gemeenteraad.

8. SAMENWERKING EN OVERLEG MET ZUSTERORGANIZATIES

VIER LEEFMILIEUFEDERATIES

Er bestaan regelmatige overlegvergaderingen tussen de algemene sekretarissen en voorzitters van Bond Beter Leefmilieu, Brusselse Raad voor het Leefmilieu, Inter-Environnement Bruxelles en Inter-Environnement Wallonie.
In 1992 waren er overleg en gezamenlijke akties over onder andere: onze houding tegenover de Tetra Pak-kampagne, de Belgische deelname aan de UNCED-konferentie in Rio, het vijfde Milieu-aktieprogramma rond Duurzame Ontwikkeling van de Europese Kommissie met op 7 november een Ronde Tafel, het vorderingsrecht voor milieuverenigingen, een kwotumverhoging voor gewetensbezwaarden, en de afvaardiging van de milieu-beweging in de Hoge Raad voor Duurzame Ontwikkeling.

INTER ENVIRONNEMENT BRUXELLES

Samenwerking en afspraken in verband met het inzamelen van de openbare onderzoeken voor ALERT/QUARTIERS.
Overleg en gezamenlijke standpunten in verband met Neerpede, Koninklijke Sint-Mariawijk, Brussel-Europa,...
Samenwerking in het kader van de kampagne *Mobiel Brussel* en *Afval? Ten Aanval!*.

BRUSSELS OVERLEG SAMENLEVINGSOPBOUW

Het regelmatig overleg tussen de stafmedewerkers van APSKW, BRAL, Brusselse Welzijnsraad, Centrum Derde Leeftijd, de Foyer, Jeugd en Stad en RISO Brussel stond in 1992 op een lager pitje dan normeel. Naar aanleiding van het feest van de Vlaamse Gemeenschap werd er een 11 juli-boodschap gericht aan de Nederlandstalige gewestraadsleden. Hierin werd onder andere aangedrongen op de organizatie van een *Vierde Kongres van de Brusselse Vlamingen.* In het najaar startten de verenigingen in een "initiatiefgroep" met de konkrete voorbereiding ervan.

REGIONAAL INSTITUUT SAMENLEVINGSOPBOUW BRUSSEL

Regelmatige informatie-uitwisseling en overleg rond bepaalde projekten rond huisvesting en ruimtelijke ordening.
Samenwerking in het kader van de Werkgroep Wonen BRAL-RISO.
Gezamenlijk stadsvernieuwingsprojekt.

STADSWINKEL

De Stadswinkel is een gezamenlijk initiatief van BRAL en Inter-Environnement Bruxelles. De bedoeling is om de beide organizaties, die in de eerste plaats koepelorganizaties van plaatselijke leefmilieugroepen zijn, te ontlasten van de talrijke informatievragen die aan de sekretariaten gesteld worden, door individuen.

In 1992 werkten we samen in het kader van de kampagne *Afval? Ten aanval!* en volgden we hun werking via de Raad van Beheer en Algemene Vergadering.

Verder waren er regelmatige kontakten met de volgende verenigingen op agglomeratieniveau:

GEMEENSCHAPPELIJK VERBOND VAN VERENIGINGEN VOOR NATUURBESCHERMING IN BRUSSEL ("FRONT COMMUN")

GEBRUIKERS BRUSSELS OPENBAAR VERVOER

' T GREUN VELOSKE

9. DEELNAME AAN OVERLEG MET BELEIDSINSTANTIES

De **Brusselse Hoofdstedelijke Raad**: op uitnodiging van de Gewestraad vond op 14 februari 92 een colloquium plaats met de twee Brusselse Milieufederaties. In vier werkgroepen (de verhouding gewest/gemeenten, mobiliteit, ruimtelijke ordening, leefmilieu en ekonomische zaken) werd een hele dag van gedachten gewisseld tussen de gewestraadsleden enerzijds en medewerkers en vrijwilligers van BRAL, IEB en ARAU anderzijds.

Beide partijen vonden dit een vruchtbare kennismaking.

BRAL is lid van:

KOMMISSIE VAN ADVIES VOOR DE RUIMTELIJKE ORDENING EN DE STEDEBOUW VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE ("de BPA-Kommissie")

Deze Kommissie werd in de loop van 1992 afgeschaft in het kader van de nieuwe ordonnantie op de Stedebouw.
In afwachting van de oprichting van de Gewestelijke Ontwikkelingskommissie die de BPA-Kommissie en de CRAT moet vervangen, nam de CRAT de aktiviteiten van de BPA-Kommissie over.

REGIONALE KOMMISSIE VAN ADVIES VOOR DE RUIMTELIJKE ORDENING VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE ("CRAT")

HOGE RAAD VOOR NATUURBEHOUD

BRAL woonde de vergaderingen van de Brusselse Hoge Raad voor Natuurbehoud regelmatig bij. BRAL nam aktief deel aan de werkgroep voor de afbakening van de biologisch waardevolle gebieden in Neerpede. Verder werd er ook speciaal tussengekomen omtrent het Begijnenbosdal.

GEWESTELIJKE MILIEURAAD

BRAL nam aktief deel aan de werkgroepen ter voorbereiding van de adviezen van de Milieuraad inzake volgende materies:

- ontwerp-afvalstoffenplan
- ontwerp-ordonnantie inzake het behoud van het onroerend erfgoed
- ontwerp-besluit tot vaststelling van de rangschikking van oppervlaktewaters

ADVIESKOMMISSIE OPENBAAR VERVOER

BRAL woonde deze vergaderingen regelmatig bij. De belangrijkste aktiviteiten van de kommissie in 1992 waren het vastleggen van het ruime investeringsprogramma voor 1993. Samen met de andere verenigingen die de gebruikers verdedigen, kwam BRAL meerdere malen tussenbeide in het kader van de plannen voor de verlenging van de metro naar Erasmus. In de tweede helft van het jaar evolueerde de Advieskommissie naar Begeleidingskomitee bij de IRIS-studie.

ADVIESKOMITEE BIJ DE M.I.V.B.

BRAL woonde deze vergaderingen bij. Er werd regelmatig aktief tussengekomen ten einde de belangen van de gebruikers van het openbaar vervoer te beschermen.

BRUSSELSE KAMER VAN HET FONDS VOOR HET LEEFMILIEU VAN DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

De Brusselse Kamer van het Fonds Leefmilieu heeft in 1992 vooral aandacht besteed aan twee grote sensibilizatiecampagnes *Mobiel Brussel* en de start van *Milieuberoepen*, een programma dat vooral gericht is naar openbare besturen.

10. VARIA

Zoals gebruikelijk werd er informatie doorgegeven aan verschillende tesis- en andere studenten en joernalisten.
Opvallend is de grote aandacht die er in de scholen (zowel lager, sekundair als hoger onderwijs) besteed wordt aan de milieutema's. Steeds meer worden we gesolliciteerd voor dokumentatie rond milieu in het algemeen of bepaalde Brusselse problemen.

BRAL wordt regelmatig gevraagd om deel te nemen aan debatten en panel-gesprekken.
Aan volgende initiatieven hebben we deelgenomen:
25 januari: kolloquium Lodewijk De Raedtstichting,
15 mei: Ritcs (kreatie van een video over spekulatie),
19 mei: Louis Paul Boonkring (*Brussel hoofdstad! woonstad?*),
10 juni: debat-avond over huisvesting, CVP-werkgroep Vrouw en Maatschappij,
6 november: Studiedag Vlaamse Planologen,
7 november: kursus over milieuwetgeving voor Centrum Natuuredukatie.

BRAL heeft verschillende studiedagen bijgewoond, onder andere:

19 maart: Milieu en Fiskaliteit,
23 maart: EG-debat tussen Luxemburg, Straatsburg en Brussel,
3 april: kolloquium stedelijk vervoer,
21 mei: symposium Bruxelles ville industrielle,
5 juni: ronde tafel GEN,
21 oktober: Riso-studiedag samenlevingsopbouw,
24 oktober: studiedag financement politique régionale Bruxelloise,
5 november: studiedag KBS transport en mobiliteit,
13-14 november: kolloquium arbeid en milieu,
26-27 november: Europees verpakkingskongres

BRAL was met een informatiestand aanwezig op de volgende manifestaties:
15 februari: verenigingenbeurs Schaarbeek,
24 mei: de Binnenband,

Ook in 1992 zijn er (opnieuw) grote likwiditeitsproblemen geweest die, naast het gewone administratieve sekretariaatswerk (zoals verslagen, uitnodigingen, uittikken van dossiers, boekhouding en dergelijke) dat nodig is om al het vorige inhoudelijke werk mogelijk te maken, voor heel wat bijkomend administratief werk hebben gezorgd.

Het sekretariaat van BRAL bevindt zich in de Vandendriesschelaan 11 te Sint-Pieters-Woluwe.

11. BEHEER

Tweewekelijks vergadert de **Raad van Beheer**, aangevuld met de **Aktiekern**.

Raad van Beheer van BRAL:

Frans Adang*, Werner De Bus, Stefan De Corte, Philippe Laporta, Marcel Rijdams, Piet Roose, Georges Vanhamme.

Aktiekern van BRAL:

Mattie Jacobs, Paul Penders.

* Gezien zijn funktie oefent hij zijn mandaat niet uit.

INTERN BRAL-BERAAD

Eind maart startte binnen de Raad van Beheer/Aktiekern en het sekretariaat een bezinning over de rol van BRAL en de interne organizatie. Het BRAL-Beraad kende in 1992 7 vergaderingen. Het ligt in de bedoeling om in het voorjaar van 1993 de konklusies voor te leggen aan de Algemene Vergadering en uit te voeren.

Er vonden 2 algemene vergaderingen plaats, één waarin de verschillende recente BRAL-werkgroepen werden voorgesteld en en één rond waterzuivering in Brussel.

Algemene Vergadering van BRAL:

Aktiegroep Haren Leeft (E. Vandeven, J. Goubert), ASAR (W. Kennis, M. Rijdams), Brukselbinnenstebuiten (J. Sleebus), Harmoniebuurt (R. Stroobants), Jets Leefmilieu (S. François, B. Van De Winckel), Neerpede Blijft ! (J. Van Waeyenberghe), Opbouwwerk Anderlecht (M. Dubois), Beter Leefmilieu Sint-Pieters (K. De Smet), vzw Leopoldswijk (Ph. Goyens), Wakkere Burger Noord-Oost (G. Van der Smissen), Wakkere Joost (L. Polet), Werkgroep Leefmilieu Berchem (J. Kuipers, R. Mordyck), Werkgroep Leefmilieu Brussel-centrum (M. De Meyer), Werkgroep Leefmilieu C.S.C. (G. Vanhamme), Werkgroep Leefmilieu Ganshoren (M-P Vanderlinden, W. Paessens), Werkgroep Leefmilieu Masereel (D. Van De Putte, E. Deschepper), Werkgroep Leefmilieu Neder-Over-Heembeek (J-P Van Steenberghe), Werkgroep Leefmilieu Sint-Lambrechts (L. De Raeve, Ph. Laporta), Wielewaal (L. Mertens), Frans Adang, Leo Camerlynck, Werner De Bus, Roger De Cleen, Frits Pittery, Piet Roose, Pieter Soete, Jacques van Hertum.

Volgens de statuten heeft de VGC recht op 3 vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering en 1 in de Raad van Beheer. Deze vertegenwoordiging wordt echter niet ingevuld.
In onderlinge afspraak heeft ook RISO-Brussel een vaste vertegenwoordiging in de algemene vergadering: M. Jacobs

12. SEKRETARIAAT

Annemie Pijcke: algemeen sekretaris.
Ingrid Dujardin: deeltijds sekretariaatsmedewerkster.
Hilde Geens: deeltijds stafmedewerkster.
Thierry Timmermans: deeltijds stafmedewerker.
Werner Van Mieghem: stafmedewerker voor de Huurderswerkgroep.
Stefaan Bonhomme: gewetensbezwaarde (tot eind juni).
Gaëtan Van der Smissen: gewetensbezwaarde (vanaf juli).